

Författningsbestämmelser

I 13 kap. skollagen (1985:1100) finns bestämmelser om svenskundervisning för invandrare (sfi). Enligt 6 § andra och tredje styckena i paragrafens lydelse före den 1 juli 1994 hade kommunerna skyldighet att erbjuda sfi under högst två eller i vissa fall under högst tre år, räknat från det att invandraren bosatte sig i landet. I 11 § föreskrivs att undervisningen skall upphöra om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.

Ärendet

Enligt handlingarna i ärendet folkbokfördes V i Sverige år 1988. Hon kallades av Malmö kommun till sfi vid flera tillfällen åren 1989 - 1992, men hade inte då möjlighet att påbörja undervisningen.

Den nu aktuella sfi-utbildningen i Malmö kommun påbörjades den 1 mars 1993. Den 1 juni 1994 beslöt Malmö kommun att sfi skulle upphöra för V. Som grund härför anfördes att den pedagogiska bedömningen av hennes studieresultat inte medgav några ytterligare utbildningsinsatser inom ramen för sfi. V erhöll intyg om att hon deltagit i grundläggande svenskundervisning för invandrare under tiden den 1 mars 1993 till den 2 juni 1994.

V har överklagat beslutet och framhållit att hon behöver mer undervisning.

I anledning av överklagandet har Malmö kommun i yttrande framhållit att V redan när hon togs in i utbildningen med god marginal passerat den i skollagen angivna tiden för kommunens skyldighet att erbjuda sfi. Kommunen har vidare uppgett att den vid beslutet om upphörande gjorde bedömningen att V inte skulle kunna uppnå sfi-nivån, framförallt inte i skriftligt hänseende. I muntligt hänseende kunde V enligt kommunens uppfattning klara sig i vardags- och arbetslivet.

Som stöd för sin pedagogiska bedömning har kommunen redovisat två texter som V skrivit på svenska, den ena vid 'intestning' i september 1992, således ett halvår innan utbildningen påbörjades, den andra i maj 1994, efter drygt ett års sfi-utbildning. Några fortlöpande tester eller observationer som gjorts under utbildningens gång har kommunen inte företett. V har fullgjort 878 undervisningstimmar i utbildningen.

Överväganden

V påbörjade sfi senare än tre år efter det hon folkbokförts i landet och Malmö kommun hade vid den tidpunkten inte någon lagenlig skyldighet att ta emot henne till utbildningen. Kommunen har emellertid uppgett att V följt den reguljära sfi utbildningen och detta framgår också av det deltagarintyg som kommunen utfärdat. Det får med hänsyn härtill anses klarlagt att V varit elev i sfi. Reglerna i 13 kap. skollagen om sfi-utbildning är därför tillämpliga i ärendet.

Av läroplanen för den aktuella sfi-utbildningen framgår att man vid olika tillfällen under studietiden skall bedöma hur deltagarnas kunskaper och färdigheter förhåller sig till läroplanens mål. Vidare skall det göras fortlöpande diagnoser och andra bedömningar av vilka svårigheter varje deltagare har. Som ovan sagts har Malmö kommun inte redovisat några sådana bedömningar i ärendet. Ur det företedda materialet rörande V:s studieresultat kan det enligt överklagandenämndens mening inte utläsas att hon inte har

gjort tillfredsställande framsteg i utbildningen. Det har därför inte visats att det finns grund för att förklara utbildningen avslutad. Hon har därför rätt att fortsätta utbildningen.

Det har vidare framkommit att det överklagade beslutet verkställts omedelbart. Av allmänna rättsgrundsatser följer emellertid att ett beslut av det slag som det här är fråga om - i avsaknad av särskilda verkställighetsföreskrifter - inte blir gällande förrän det vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut om avslutande av sfi-utbildning får alltså inte verkställas innan det slutligt prövats av överklagandenämnden. Intill dess består kommunens skyldighet att se till att undervisning anordnas enligt de villkor som gäller för deltagare i allmänhet (jfr överklagandenämndens beslut 1991-1111, dnr 369/91 SV).

Beslut

Nämnden upphäver det överklagade beslutet. Till följd härav har V rätt att fortsätta utbildningen.